

Fiskumlia, Øvre Eiker – naturverdier ved planlagt småbåtanlegg, badeplass og tursti

Tom Hellig Hofton og Kjell Magne Olsen

BioFokus-notat 2013-21

BIO
FOKUS

Ekstrakt

BioFokus (ved Tom H. Hofton og Kjell Magne Olsen) har på oppdrag for Fiskumlia AS (ved Frode Leret Andersen) og videreformidlet av Finn Gregersen (Multiconsult) utført kartlegging av naturtyper og biologisk mangfold i planlagt område for småbåtanlegg, badeplass og tursti ved Fiskumlia på østsiden av Vestfosselvas utløp på nordøstsiden av Fiskumvannet, Øvre Eiker kommune, Buskerud.

Området har trivielle naturtyper og et ordinært arts mangfold både på land og i aktuell strandsone, og viktige naturtyper eller spesielle/sjeldne arter er ikke påvist. Planlagte tiltak vil derfor gi små eller ingen negative direkte konsekvenser for naturverdier verken lokalt, regionalt eller nasjonalt. Det anbefales likevel enkelte hensyn (gjensetting av de største trærne, bevaring av kantsoner mest mulig intakte).

Bryggeanlegget vil generere økt båttrafikk i Fiskumvannet og Vestfosselva. Dette kan medføre økt belastning på økosystemet i form av (1) forstyrrelse, (2) spredning av bl.a. vasspest, (3) økt eutrofiering (hvis båter tømmer septik/kloakk). Dette kan få negativ innvirkning på de internasjonalt viktige vannområde-kvalitetene området har. Vi har ikke vurdert disse aspekter ifbm. Fiskumlia-planen, men problemstillingen bør tas på et overordnet nivå der samlet belastning for hele Fiskumvannet økosystem vurderes.

Nøkkelord

Øvre Eiker
Fiskumvannet
Vestfosselva
Naturtyper
Biologisk mangfold
Reguleringsplan

Omslagsfoto

Fiskumvannet mot sør, planlagt område for brygge. Foto: Tom H. Hofton

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-307-1

BioFokus-notat 2013-21

Tittel

Fiskumlia, Øvre Eiker – naturverdier ved planlagt småbåtanlegg, badeplass og tursti

Forfattere

Tom Hellig Hofton og Kjell Magne Olsen

Dato

9. januar 2014

Antall sider

16 sider

Refereres som

Hofton, T.H. og Olsen, K.M. 2013. Fiskumlia, Øvre Eiker – naturverdier ved planlagt brygge og tursti. BioFokus-notat 2013-21. ISBN 978-82-8209-307-1. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgiver

Fiskumlia AS (ved Frode Leret Andersen)

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig. Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra: <http://lager.biofokus.no/web/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Innhold

FORORD	3
1 INNLEDNING, BAKGRUNN, METODE	4
2 OMRÅDEBESKRIVELSE	6
2.1 UNDERSØKELSESMRÅDE	6
2.2 NATURGRUNNLAG	7
2.3 NATURTYPER OG VEGETASJON	7
2.4 TILSTAND, PÅVIRKNING	8
3 ARTSMANGFOLD	11
3.1 KARPLANTER, SOPP, LAV OG MOSER	11
3.2 SMÅDYR	11
3.3 FUGLER	11
4 NATURVERDIER, SAMLET VURDERING	12
5 KONSEKVENSER OG AVBØTENDE TILTAK	13
5.1 KONSEKVENSER AV PLANLAGTE TILTAK PÅ NATURVERDIER	13
5.2 AVBØTENDE TILTAK	14
6 KONKLUSJON	15
7 KILDER	16

Forord

På oppdrag for utbygger Fiskumlia AS (ved Frode Leret Andersen) har BioFokus gjort naturkartlegging og en enkel utredning av tema naturmangfold av et nærmere spesifisert område i tilknytning til boligområdet ved det nedlagte sykehjemmet Fiskumlia ved utløpet av Vestfosselva på nordøstsiden av Fiskumvannet i Øvre Eiker kommune, Buskerud. For BioFokus har arbeidet (feltarbeid, rapport, fotos) blitt utført av Tom H. Hofton og Kjell Magne Olsen.

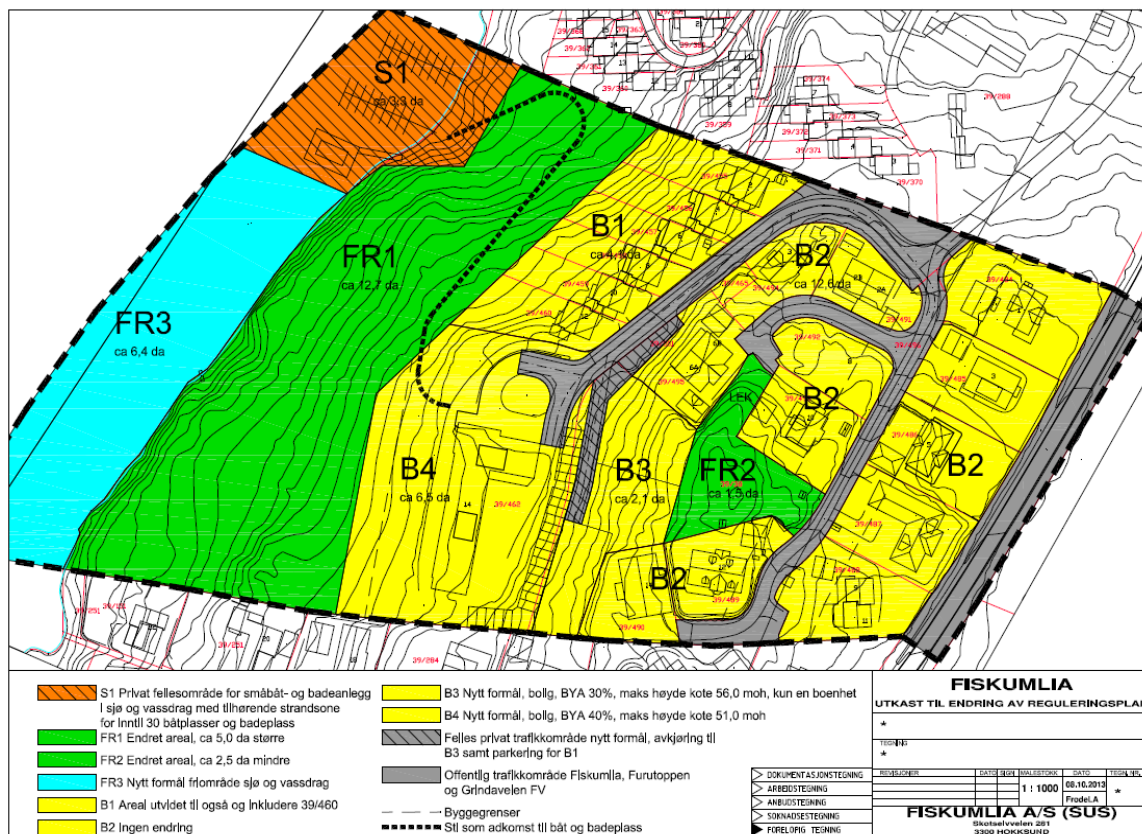
Oslo, 9.1.2014.

Tom H. Hofton og Kjell Magne Olsen

BioFokus

1 Innledning, bakgrunn, metode

Fiskumlia AS ønsker å anlegge småbåthavn, badeplass og tursti i tilknytning til boligområdet ved Fiskumlia på østbredden av Vestfosselva, ved utløpet fra Fiskumvannet (område S1 og tursti gjennom FR1 opp til B4, se utkast til reguleringsplankart fig. 1 (Fiskumlia AS 2013)).

Figur 1. Utkast til endring av reguleringsplan for Fiskumlia (Fiskumlia AS 2013).

Oppdraget har vært å undersøke foreslåtte arealer for småbåtanlegg, badeplass og tursti for naturmangfold både på land og i strandsonen/ferskvann, og vurdere evt. konsekvenser av utbyggingsplanene for naturverdiene.

Undersøkelsene og vurderingene har omfattet:

- Avgrensning og beskrivelse av prioriterte naturtyper (standard naturtypekartlegging) etter DN-håndbok 13-2007 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007), inkludert kartfesting og klargjøring av slike lokaliteter for innlegging i Naturbase.
- Viktige viltområder etter DN-håndbok 11 (Direktoratet for Naturforvaltning)
- Måltrettet leiting etter forvaltningsviktig biologisk mangfold, inkludert rødlistearter og svartelistearter.
- Kartfesting vha. GPS av lokaliteter og forvaltningsviktige arter.
- Samlet beskrivelse av naturforhold og naturverdier i området.
- Søk etter eksisterende informasjon om naturforhold og biologisk mangfold i naturdatabaser (i første rekke Artskart og Naturbase) og litteratur. Viktige eksterne kunnskapskilder for området (Fiskumvannet og Vestfosselva) gjelder ikke minst fugler, som er svært godt undersøkt her gjennom mange tiår (Stueflotten (red.) 2009). Søk i Artskart og Naturbase ble gjort ca 20.10.2013.

- Vurdering av konsekvenser for naturverdier og biologisk mangfold ved gjennomføring av utbygging, ut fra foreliggende utbyggingsplaner og tilgjengelig kunnskap.

Feltarbeidet ble gjennomført 24. oktober 2013. Hele området ble undersøkt, og det ble lett etter arter både på land og til vanns (med bl.a. stangsil). Årstida er ikke spesielt gunstig med tanke på karplantefloraen, men mildt høstvær i lengre tid gjorde at mye av floraen fortsatt var kartleggbare. Det samme gjelder smådyr i vannet. Det litt ugunstige tidspunktet har uansett liten betydning for det samlede resultatet og vurderingene av naturverdier i området.

Kunnskapsgrunnlaget for å gjøre tilstrekkelig naturfaglige vurderinger vurderes som godt. Vurderinger er gjort ut fra planene slik de foreligger i utkast til endret reguleringsplan (Fiskumlia AS 2013).

Artsfunn vil bli lagt ut på BioFokus' egen GBIF-node, som er koblet til Artskart (Artsdatabanken 2013).

2 Områdebeskrivelse

2.1 Undersøkellesområde

Undersøkellesområdet (fig. 2, 3) omfatter nedre deler av Fiskumlia på nordøstsiden av Fiskumvannet, nærmere bestemt strandsonen i reguleringsplankart-areal S1 (så langt ut det var tilgjengelig å komme med vadere), og det meste av FR1 (vi vurderte det som mest fornuftig å sjekke hele dette arealet, og ikke bare selve traséen for planlagt tursti).

Figur 2. Oversiktskart over undersøkelsesområdet, markert med rødt.

Figur 3 Flyfoto over undersøkelsesområdet.

2.2 Naturgrunnlag

Området ligger i boreonemoral vegetasjonssone (BN), i grensesonen mellom svakt oseanisk vegetasjonsseksjon (O1) og overgangsseksjonen (OC). Berggrunnsgeologisk ligger området helt på vestkanten av Oslofeltet, men de kalkrike kambrosiluriske bergartene som finnes mange steder ellers på strekningen Hokksund–Darbu–Kongsberg finnes ikke i Fiskumlia, her er det kvartsdiorittisk og granodiorittisk gneis med soner av diorittisk gneis og amfibolitt (NGU 2013) (m.a.o. grunnfjell av mye høyere alder enn Oslofelt-bergartene).

2.3 Naturtyper og vegetasjon

Fastmarksarealene i undersøkelsesområdet (dvs. det meste av området), er i hovedsak skogdekt. Intermediære og fattige skogtyper dominerer, i form av blandingsskog med mye ungt lauvoppslag i busksjiktet og spredtstående, middelaldrende til litt eldre furutrær samt enkelte gran. Vegetasjonstypene veksler mellom skrinn knauskog på rabbene, bærlyngskog i grunnlendte hellinger, og intermediær til svakt rik lågurtskog på steder med bedre jordsmonn (ofte med mye bringebær oppslag). Den best utviklede lågurtskogen finnes rett ned for NV-enden av sykehjemsbygget, og består av en grandominert blandingsskog (gran, enkelte furu, litt hassel, osp, etc.) av "mose-lågurt"-type. I nord (fastmarksdelen av S1) er det fuktigere partier med mye store bregner, men det meste av dette er nylig hogd (har vært ung, tett lauvskog). I kantsonen mot Vestfosselva er det en smal krattskogsbrems med ung gråor, selje og vierarter (bl.a. skjørpil).

Vegetasjonstypene virker generelt betydelig antropogent påvirket og har et forstyrret, noe unaturlig preg. Det er også noe henlegging av hageavfall i området. Bl.a. inngår flere svartelistearter; kanadagullris på enkelte åpne steder inkl. i strandsonen, samt bl.a. mahonie, syrin, en kornell og en antatt pryddrips.

Unntaket er lågurtskogen og bergskrentene ut mot Fiskumvannet.

Ut mot Fiskumvannet er det brattere bergskrenter med eksponert berg og glissen tredekning av furu og ulike lauvtrær. Bergveggene er i hovedsak intermediære. Her er det svakt utviklet tørrknaus- og bergflatesamfunn, men fordi det ikke er snakk om baserike bergarter er floraen relativt triviell, og kun vanlige arter er påvist.

Sør i FR1 er det større, åpne partier med spredte lauvkratt.

Strandsonen i S1 består av et smalt belte med starrsump, hvor kvasstarr dominerer, og med et bredere, men glissent belte av sjøsivaks utenfor. Det blir relativt raskt dypere vann, og forholdene ligger ikke særlig godt til rette for pusleplantesamfunn.

2.4 Tilstand, påvirkning

Som nevnt framstår området som sterkt påvirket, og vegetasjonstypene har ofte et noe unaturlig preg. Skogen er gjennomgående ung, med mye ungt lauvkratt og småskog. Spredtstående, større furu og enkelte gran finnes. Dette er eldre trær, men det er ikke snakk om biologisk gamle eller særlig grove/spesielle trær. Lauvtrærne er i hovedsak unge, men det er også stedvis innslag av litt eldre, små- til middelsdimensjonerte trær. Det er knapt dødved av gran og furu overhodet, mens det av lauvtrær er en god del tynne læger og sparsomt stående tynn dødved. En god del av dette er nedkappet virke etter hogstinngrep for en del år tilbake. Ei gammel lunne av lauvtrevirke (sikkert ment til ved, men ble ikke avhentet/kjørt ut) ligger nedenfor sykehjemsbygget. I nord (fastmarkspartiet av S1) er skogen helt nylig hogd. Dette har vært yngre lauvskog.

Av tekniske inngrep går en eldre traktorvei litt sørover i lia fra nord, og flybilde viser ei lita flytebrygge rett ned for sykehjemsbygget. Stedvis er det gamle gjerderester og litt søppel.

Strandsonen er mer upåvirket.

Figur 4 Undersøkellesområdet sett mot sør, S1. Den planlagte småbåtbryggen vil bli anlagt til venstre i bildet.

Figur 5 Spredte eldre furutrær står i området.

Figur 6 Nord i området, omtrent på grensa mellom S1 og FR1.

Figur 7 I nord er nylig mye av den unge lauvskogen hogd.

Figur 8 Relativt rik lågurtskog nedenfor det gamle sykehjemsbygget.

3 Artsmangfold

Undersøkte artsgrupper omfatter karplanter, sopp, lav og i liten grad moser, samt ulike smådyr særlig i strandsonen/ferskvann. Innen disse artsgruppene har området et ordinært og temmelig fattig arts mangfold, med kun et begrenset antall vanlige arter for de aktuelle naturtypene påvist.

Bortsett fra ask (NT) og en del fugler (se under), så er det ikke påvist rødlistearter i området.

3.1 Karplanter, sopp, lav og moser

Karplantefloraen må sies å være ganske fattig til å være lavlandet i Øvre Eiker. De mest interessante elementene i området finnes på de bratte bergknausene/bergflatene i skrenten ut mot Fiskumvannet og et smalt belte av den grunne strandsonen i S1, men det er på ingen måte snakk om spesielle/sjeldne arter eller elementer.

Sopp-, lav- og mosefloraen er fattig. Jordboende sopp var dårlig utviklet på undersøkelsestidspunktet (dårlig soppsesong i 2013), og selv om lågurtskogen sannsynligvis har en del mykorrhizasopparter, er potensialet for spesielle/sjeldne arter lavt. Vedlevende sopp er artsfattig, med et knippe vanlige arter typiske for smådimensjonert lauvtrevirke i distriktet.

3.2 Smådyr

Smådyrfaunaen i området, både i vannet og på land, består tilsynelatende av kun helt trivielle arter. Det er imidlertid grunn til å tro at Fiskumvannet som sådan huser en del interessante arter, og det kan heller ikke utelukkes at noen slike finnes i det undersøkte området, i hvert fall til visse tider på året.

3.3 Fugler

Fiskumvannet (inkludert utløpet med Vestfosselva) er et svært viktig område for fugler, og utgjør en av de viktigste lokalitetene for vann- og våtmarksfugler både i Buskerud og nasjonalt (det er da også RAMSAR-område). Dette gjelder særlig som rasteområde under trekket vår og høst, men også som hekkeområde for en rekke arter. Nærmere omtale og oppsummering av dette er gitt av Stueflotten (2009).

Sannsynligvis bør hele Fiskumvannet og Vestfosselva klassifiseres som et svært viktig viltområde, hvor naturreservatet (inkl. kantsoner med lauvkratt, småskog og sump) og utløpsområdet med Vestfosselva framstår som de viktigste delområdene. Det faller utenfor foreliggende prosjekt å gjøre en nøyere vurdering og avgrensning av viltområder i Fiskumvannet–Vestfosselva (dette er en mye større jobb som krever grundigere arbeid), men sannsynligvis bør strandsonen og vannarealet som undersøkelsesområdet i Fiskumlia berører bør inngå i et stort avgrenset svært viktig viltområde. Undersøkelsesområdet har imidlertid ikke kvaliteter som gjør at det kan avgrenses som et selvstendig viltområde.

4 Naturverdier, samlet vurdering

Undersøkelsesområdet har små til ingen spesielle naturverdier. Vegetasjonstypene er vanlige og vidt utbredte, påvirkningsgrad er høy, utvalgte naturtyper forekommer ikke, rødlistede naturtyper forekommer ikke, og arts mangfoldet er relativt fattig (bl.a. uten påviste rødlistearter foruten ask og fugler). Vi har derfor ikke funnet grunnlag for avgrensning av naturtypelokaliteter eller ferskvannslokaliteter.

De begrensede naturverdiene som forekommer i området, og som bør hensyntas ved gjennomføring av tiltak, er knyttet til:

- Spredtstående, eldre furu og gran (FR1)
- Relativt rik lågurtskog nedenfor NV-enden av sykehjemsbygget (FR1)
- Bergskrenter ut mot Fiskumvannet (FR1)
- Strandsone (med vannkantvegetasjon og smalt lauvskogsbelte), samt gruntvannsområdet utenfor i S1

På større arealnivå er det imidlertid store naturverdier knyttet til hele Fiskumvannet og Vestfosselva som svært viktig område for fugler.

5 Konsekvenser og avbøtende tiltak

5.1 Konsekvenser av planlagte tiltak på naturverdier

Konsekvensene på naturverdiene i området kan deles inn i tre nivåer:

1. Fysisk arealpåvirkning, naturtyper

Som nevnt er naturverdiene i området små, og kombinert med at planlagte tiltak er begrensede, vurderes negativ konsekvens som *liten til ingen*.

2. Andre påvirkninger

Forstyrrelser

Siden Fiskumvannet–Vestfosselva er en svært viktig lokalitet for fugler, og som lett vil påvirkes negativt av trafikk og forstyrrelser, er det viktig å holde forstyrrelsesnivået så lavt som mulig i sårbare perioder på året. Anlegging av småbåtanlegg vil generere økt trafikk i Vestfosselva–Fiskumvannet med småbåter, og dette utgjør den største negative effekten av planlagt tiltak på naturverdier. Det er imidlertid svært vanskelig å vurdere graden av dette. Dette avhenger av bl.a. forstyrrelsens (1) hyppighet, (2) styrke (antall båter, båttype, etc.), (3) årstid og (4) sted folk kjører til og fra. Det kan imidlertid på generelt grunnlag antas å være mer problematisk med småbåttrafikk til/fra det smale løpet til Vestfosselva enn ute i det åpne Fiskumvannet og langs øst- og sørsiden av vannet. Slik sett ligger Fiskumlia litt uheldig til.

Viktigere enn den relativt begrensede økte forstyrrelsesbelastningen som evt. vil komme fra det planlagte småbåtanlegget ved Fiskumlia, er den samlede belastningen fra all båttrafikk på Fiskumvannet. Akkumulert effekt av dette kan ved uheldige omstendigheter (spesielle årstider, perioder med store ansamlinger av fugler, spesielle steder/lokaliteter) være større enn den påvisbare effekten generert fra hver enkelt båt plass eller hvert enkelt båt anlegg. Dette burde utredes nærmere, og det ville vært en stor fordel med en samlet plan for båttrafikk på Fiskumvannet–Vestfosselva med fokus på hvordan en kan minimere de negative effektene på fuglelivet, samtidig som en legger til rette for båttrafikk.

Spredning og introduksjon av fremmede arter

En potensiell følge av økt båttrafikk er også faren for introduksjoner av fremmede organismer, både mikro- og makroorganismer. En stedvis iøynefallende representant for sistnevnte kategori er vasspest *Elodea canadensis*. Denne arten kom til Norge fra Nord-Amerika på 1920-tallet (sannsynligvis via et eller flere andre land), og har siden spredt seg over en stor del av landet (i 2011 var det kjent ca. 100 lokaliteter i tolv fylker). Arten har vært stilt ansvarlig for at andre, stedegne og i noen tilfeller i utgangspunktet sjeldne, arter har fått sterkt reduserte bestander. Et nærliggende eksempel er mykt havfruegras i Steinsfjorden i Hole. Vasspest er allerede registrert i Fiskumvannet (2002), men forekomstene er formodentlig små og spredte. Den ble ikke observert ved undersøkelsesområdet i 2013. I Drammenselva er det imidlertid store forekomster. Ved økt trafikk mellom disse vannforekomstene øker også faren for at arten oftere skal finne veien til Fiskumvannet, og at den på sikt kan utgjøre et problem også her. Økt båttrafikk rundt omkring på Fiskumvannet vil også kunne føre til økt spredning internt i Fiskumvannet. Det er også stor trafikk av båter mellom Fiskumvannet og Eikeren, og det foreligger derfor spredningsfare til Eikeren og kanskje i vannsystemet videre sørover i Vestfold.

Eutrofiering og forurensing

Tømming av septik/kloakk fra båtene kan medføre eutrofiering. Dette er trolig et marginalt problem (næringstilførsel fra dette vil trolig være helt underordnet tilførsel fra

omkringliggende landarealer, ikke minst landbruket). En bør likevel være oppmerksom på muligheten, hvis samlet båttrafikk på Fiskumvannet blir svært stor. Avfall, septik/kloakk, etc. fra båtene bør konsekvent håndteres på land.

3. Samlet belastning

Summen av en rekke små inngrep og påvirkninger kan til sammen addere seg til en samlet betydelig belastning. Dette omfatter både arealinngrep (mange små brygger/båtplasser er mer arealkrevende enn noen få store), forstyrrelser/trafikk, fare for spredning av fremmede arter, og andre effekter. I Fiskumvannet-Eikeren-Vestfosselva er dette en større utfordring enn enkeltstående småbåtplasser og brygger.

Etablering av det planlagte småbåtanlegget ved Fiskumlia vil isolert sett bare i liten grad øke den samlede belastningen på økosystemet. Etableringen vil trolig heller ikke i nevneverdig grad medføre negativ påvirkning på Ramsar-området og Fiskumvannet naturreservat.

5.2 Avbøtende tiltak

1. Fysisk arealpåvirkning, naturtyper

Gjennomføring av utbygging slik planene foreligger pr. dags dato vil ha liten til ingen negativ innvirkning på arealtilknyttede naturverdier. Enkelte hensyn bør imidlertid tas for å holde påvirkningene så lave som mulig:

- Spredtstående, eldre furu og gran gjensettes urørt
- Sjøppl, gjerderester og evt. annen forurensning fjernes
- Inngrep konsentreres mest mulig

2. Andre påvirkninger

Småbåtttrafikken bør generelt holdes på så lavt nivå som mulig i sårbare årstider med mye fugl, dvs. trekkperiodene vår og høst samt tidlig hekketid (ca. fra isgang til 15. juni, samt 20. august–1. oktober). Innenfor disse periodene er det imidlertid svært variabelt hvor mange fugler som finnes, noen dager kan det være svært mange (og da bør båttrafikk være så liten som mulig), mens det andre dager kan være omtrent ingen fugl i området og båttrafikk derfor uproblematisk.

Båttrafikk til og fra området bør foregå med god avstand til vestsiden av Vestfosselva (og naturreservatet), og konsentreres til østsiden sørover.

Som nevnt ville det vært fordelaktig med utarbeidelse av en samlet plan for båttrafikk på hele Fiskumvannet–Vestfosselva, med det mål å etablere en samlet og overordnet forvaltning av dette – inkludert en vurdering av eventuelle årstidsbegrensninger, begrensninger av eller forbud mot trafikk i visse delområder til visse tider av året, "tak" for antall båtanlegg og båter for Fiskumvannet samlet, osv. Dette ligger langt utenfor mandatet og ressursene for foreliggende rapport, og må evt. utarbeides av kommune, Fylkesmannen, forvaltningsmyndighet for naturreservatet, brukergrupper, osv.

6 Konklusjon

- Naturverdiene i området er små, artsmangfoldet er trivielt, og kombinert med at planlagte tiltak/inngrep er begrensede, vurderes negativ konsekvens på naturmiljøet som *liten til ingen*.
- Indirekte effekter: Etablering av småbåtplass vil generere økt båttrafikk i Fiskumvannet-Vestfosselva-Eikeren, og dermed øke den samlede belastningen på økosystemet (først og fremst i form av forstyrrelse (fugl) og fare for spredning av bl.a. vasspest). Dette isolerte tiltaket er imidlertid begrenset, og vil trolig ikke i nevneverdig grad øke samlet belastning. Det samme gjelder mht. innvirkning på naturverdiene i Fiskumvannet naturreservat og Fiskumvannet som Ramsarområde.
- Samlet belastning (direkte og indirekte) av et etter hvert stort antall småbåtplasser, brygger etc. i Fiskumvannet-Vestfosselva-Eikeren er vanskelig å vurdere (men er trolig betydelig/stor), og det vil være fordelaktig å utarbeide en samlet bruksplan for dette vannområdet.

7 Kilder

Artskart 2013. Artsdatabanken & GBIF Norge, internett.
<http://artskart.artsdatabanken.no/>

Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13.

Fiskumlia AS 2013. Utkast til endring av reguleringsplan (plankart).

Naturbase 2013. <http://geocortex.dirnat.no/silverlightViewer/?Viewer=Naturbase>
Miljødirektoratet.

NGU 2013. Berggrunnskart på nett, Norges Geologiske Undersøkelse.
<http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Stueflotten, S. (red.) 2009. Fuglelivet i Øvre Eiker. Norsk Ornitologisk Forening Øvre Eiker lokallag og Naturvernforbundet i Buskerud. Forlaget Tom & Tom, Vestfossen.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,

<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/rapport.htm>

<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/notat.htm>

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1893-2851

ISBN 978-82-8209-242-5

BioFokus-notat 2013-21